

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1750
Ημερομ. Κατάθεσης: 18/3/2026

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ. Υπουργούς Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού και Υποδομών & Μεταφορών

Θέμα: Σοβαρά κτιριακά προβλήματα στο Ειδικό Πειραματικό Σχολείο “Ρόζα Ιμβριώτη” στην Καισαριανή

Καταθέτουμε **ΑΝΑΦΟΡΑ** τις Επιστολές του Δήμου Καισαριανής, στις οποίες αναλύει τα σοβαρά κτιριακά προβλήματα του Ειδικού Πειραματικού Σχολείου “Ρόζα Ιμβριώτη” αλλά και τις σοβαρές ελλείψεις σε σύγχρονη και ασφαλή σχολική στέγη στην ειδική αγωγή στην Α΄ Αθήνας και ζητά να παρθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Αθήνα 11/03/2026

Οι καταθέτοντες βουλευτές

**Κατσώτης Χρήστος
Διγενή Σεμίνα
Αμπατιέλος Νίκος
Γκιόκας Γιάννης
Δάγκα Βιβή
Κανέλλη Λιάνα
Κτενά Αφροδίτη
Μανωλάκου Διαμάντω
Τσοκάνης Χρήστος**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΩΝ

Βρυούλων 125 & Φιλαδέλφειας

τηλ.: 2132010764

email: dimos@kessariani.gr

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

Καισαριανή: 09/03/2026

Αρ. πρωτ. : 11811

- ΠΡΟΣ:**
1. Διευθύντρια Π.Ε. Α' Αθήνας, κα Ε. Καραγιάννη
mail@dipe-a-athin.att.sch.gr,
edu@dipe-a-athin.att.sch.gr
 2. Διευθυντή Π.Δ.Ε. Αττικής, κ. Λ. Μάντζο
mail@attik.pde.sch.gr

- ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:**
1. ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, κ. Σ. Ζαχαράκη.
protocol@minedu.gov.gr
 2. ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, kaisarianienosi@gmail.com
 3. Σ.Ε.Π.Ε. «ΡΟΖΑ ΙΜΒΡΙΩΤΗ»,
sylbox@sylimvrioti.gr
 4. ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΔΔΕ «ΡΟΖΑ ΙΜΒΡΙΩΤΗ»,
dimeidmd@sch.gr

ΘΕΜΑ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΤΟΥ «ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ «ΡΟΖΑ ΙΜΒΡΙΩΤΗ» ΣΤΟ ΕΤΟΣ 2026-2027

Κυρίες, κύριοι

Θέτουμε σε γνώση σας για τη λήψη ΑΜΕΣΩΝ σχετικών μέτρων κατά την περίοδο των εγγραφών που ήδη έχει ξεκινήσει ότι κατά το νέο σχολικό έτος η παλαιά πτέρυγα του Πειραματικού Ειδικού Σχολείου ΜΔΔΕ «Ρόζα Ιμβριώτη» (έτος λειτουργίας 1937) **δεν θα δύναται να λειτουργήσει** είτε λόγω ακαταλληλότητας του χώρου που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους, είτε λόγω των έργων επισκευής και αποκατάστασης που πρέπει να γίνουν προκειμένου να παραδοθεί ένας σύγχρονος και ασφαλής χώρος για τα παιδιά μας.

Για την πιο ολοκληρωμένη ενημέρωσή σας, σας γνωρίζουμε ότι ο Δήμος Καισαριανής από τον Δεκέμβριο του 2024 έχει καταθέσει **προμελέτη της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου** για τη «Συντήρηση Παλαιάς Πτέρυγας Ειδικού Πειραματικού Σχολείου», προϋπολογισμού 676.823,43€ με ΦΠΑ. Η ωρίμανση της μελέτης, η χρηματοδότηση και υλοποίηση του έργου γίνεται από τις ΚΤΥΠ Α.Ε. και αναμένουμε μετά τον Απρίλιο τη δημοπράτηση του έργου. Αναλυτικό χρονοδιάγραμμα δεν μας έχει παραδοθεί ακόμα από

τις ΚΤΥΠ ΑΕ. Ομοίως σας γνωρίζουμε ότι μέσα στο 2025-2026 υπήρξε σοβαρή επικινδυνότητα από πτώση ταβανιών στις αίθουσες της παλαιάς πτέρυγας που πρακτικά ακύρωνε τη λειτουργία τους.

Για την ανάγκη επίσπευσης των εργασιών έχουμε αποστείλει έγγραφο και στην Υπουργό κα Ζαχαράκη με αρ.πρωτ.10504/27.2.2026 (επισυνάπτεται)

Με δεδομένο επίσης ότι η **χωρητικότητα του σχολείου** έχει κατά πολύ παραβιαστεί τα προηγούμενα χρόνια, έτσι που σήμερα να φοιτούν 63 μαθητές δημοτικού και 7 νήπια, έναντι 45 και 5 αντίστοιχα (επισυνάπτουμε σχετικό έγγραφο του κου Κασσιανού δ/ντη του σχολείου και μετέπειτα διευθυντή της δ/σης Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης του Υπ. Παιδείας) και **καθώς το 50% αυτών στεγάζονται στην παλαιά πτέρυγα (41/63)**, η λήψη μέτρων για το νέο σχολικό έτος 2026-2027 πρέπει να αφορά στη μη εγγραφή μαθητών στην α τάξη του δημοτικού και τη μη έγκριση μετεγγραφών από άλλα ειδικά σχολεία με εξαίρεση παιδιά που κατοικούν στον Δήμο Καισαριανής. Στον αντίποδα πρέπει να μελετήσετε τη μεταφορά μαθητών που ήδη φοιτούν στο σχολείο προς άλλα όμορα ειδικά σχολεία, κοντά στον τόπο κατοικίας τους.

Παραθέτουμε τη σύνθεση των μαθητών αναφορικά με τον τόπο κατοικίας τους:

6 από τον δήμο Καισαριανής (2 επιπλέον μαθητές έχουν αιτηθεί μετεγγραφής από σχολεία της πόλης μας και οφείλουμε να τα απορροφήσουμε κατά προτεραιότητα)

10 από τον δήμο Βύρωνα

6 από τον Δήμο Δάφνης – Υμηττού

13 από τον Δήμο Ηλιούπολης

11 από το Παγκράτι

13 από τον Νέο Κόσμο

Και 4 από τον δήμο Ζωγράφου (εκτός γεωγραφικών ορίων του σχολείου).

Τέλος, δεν κομίζουμε κάτι νέο όταν επισημαίνουμε ότι είναι πρόδηλη η **σοβαρή έλλειψη σύγχρονης και ασφαλούς σχολικής στέγης στην ειδική αγωγή** με ευθύνη διαχρονικά των υπουργών παιδείας. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν μόλις 8 δημοτικά σχολεία ειδικής αγωγής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Α Αθήνας, στο πιο πυκνοκατοικημένο τμήμα της Αττικής. Ακόμα, δε, και τα ειδικά σχολεία που ιδρύθηκαν έμειναν στα χαρτιά, όπως το ειδικό σχολείο στον Δήμο Βύρωνα που επείγει να ανοίξουν με άμεση κεντρική πρωτοβουλία.

Αναμένοντας σχετικώς τις κινήσεις σας, καθώς η πλήρης και ασφαλής εξυπηρέτηση των μαθητών με αναπηρία είναι κατεπείγουσα προτεραιότητα!

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΝΕΛΛΑ

KANELLA GEORGOPOULOU
09/03/2026 11:10

**ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

georgopoulou@kessariani.gr, τηλ.: 2132010795

Συνημμένα

1. Έγγραφο Πειραματικού Ειδικού Σχολείου με αρ. πρωτ.: 81/10-03-2011
2. Έγγραφο Δήμου Καισαριανής με αρ. πρωτ.: 10504/27-02-2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
Βρυούλων 125 & Φιλαδέλφειας
τηλ.:2132010764
email: dimos@kessariani.gr

Καισαριανή: 27/02/2026

Αρ. πρωτ.: 10504

ΠΡΟΣ:

Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και
Αθλητισμού
Κα Σοφία Ζαχαράκη

**ΘΕΜΑ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΥΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ «ΡΟΖΑ ΙΜΒΡΙΩΤΗ»**

Κυρία Υπουργέ,

Στον Δήμο Καισαριανής λειτουργεί από το 1937 το πρώτο σχολείο ειδικής αγωγής στον Ελλαδικό χώρο, το Πειραματικό Ειδικό Σχολείο ΜΔΔΕ Καισαριανής «Ρόζα Ιμβριώτη». Το πιο ιστορικό και πρωτοπόρο σχολείο στη χώρα μας.

Επιτρέψτε μου να αναφέρω τη σημασία αυτού του 90χρονου σχολείου:

Το σχολείο ιδρύθηκε από την Ρόζα Ιμβριώτη, που ήταν η πρώτη γυναίκα παιδαγωγός που έγινε γυμνασιάρχης στην Ελλάδα και επιπλέον υπήρξε κεντρικό πρόσωπο στα περίφημα «Μαρασλειακά», αλλά και τα πολιτικά τεκταινόμενα των δύσκολων αυτών χρόνων, με αποτέλεσμα να ονομαστεί δικαίως «κόκκινη δασκάλα». Λόγω της δράσης της στα «Μαρασλειακά» στην αρχή του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου τέθηκε σε διαθεσιμότητα χωρίς να απολυθεί, καθώς ήταν μαθήτρια του μεγάλου Γερμανού Ψυχολόγου Spranger, τον οποίο θαύμαζε ο Μεταξάς.

Η Ιμβριώτη είναι η μάνα της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα. Με την πίεση που άσκησε στο καθεστώς τελικά εξασφάλισε τον χώρο και τους ελάχιστους πόρους να ιδρύσει και να διευθύνει το πρώτο σχολείο για παιδιά με νοητική καθυστέρηση και προβλήματα συμπεριφοράς. Το νέου τύπου σχολείο ονομάστηκε Πειραματικό Ειδικό Σχολείο Αθηνών (Π.Ε.Σ.Α.). Στεγάστηκε αρχικά στο Γυμναστήριο της Νήαρ Ηστ (Άνοιξη του 1937)

και από την 1η Δεκεμβρίου του 1937 στο δικό του δημόσιο κτήριο σε ένα οικόπεδο 8,5 περίπου στρεμμάτων, σε παραπλήσιο χώρο του Σκοπευτηρίου της Καισαριανής.

Η παιδαγωγική μέθοδος που ακολούθησε ήταν πρωτοπόρα δίνοντας σκληρές μάχες με την κυρίαρχουσα αντίληψη σε Ελλάδα και Ευρώπη:

Το Π.Ε.Σ.Α. αρχικά στελεχώθηκε με το πρώτο διδακτικό προσωπικό του σχολείου, επιλογής της Ιμβριώτη. Προσωπικό που αποτελούσαν σπουδαίες προσωπικότητες, όπως η Ξανθίπη Βακαρέλλη, η Λουκία Πιστικίδου, ο Λεωνίδας Πέρρος και αργότερα ο Κώστας Καλαντζής. Περιλάμβανε 6 τάξεις που διαρθρώνονταν σε 3 βαθμίδες, ενώ στην κάθε βαθμίδα αντιστοιχούσαν 2 τάξεις. Βασίστηκε στο μοντέλο του Γερμανικού «βοηθητικού σχολείου» (Hilfsschule) που εμφανίστηκε στο τέλος του 19ου αιώνα. Η Ιμβριώτη επέλεξε να μην αντιγράψει μιμητικά το πρότυπό της, αλλά να το προσαρμόσει στην ελληνική εκπαιδευτική και κοινωνική πραγματικότητα. Η ίδια γράφει: *«Προτίμησα την ονομασία 'Ειδικά Σχολεία' κι όχι 'βοηθητικά', όπως τα λένε συνηθισμένα, επειδή δεν πρόκειται απλώς για μια βοήθεια που θα δοθεί λίγον καιρό στο παιδί, για να κερδίσει πίσω την τάξη του στο σχολείο, παρά για 'ειδικό' αντίκρουσμα».*

Η φιλοσοφία του αναλυτικού προγράμματος φαινόταν ότι είχε δεχτεί μια ισχυρή επίδραση και από το σχολείο εργασίας, αλλά και διάφορα ρεύματα της «προοδευτικής αγωγής» της εποχής του μεσοπολέμου. Ο Καλαντζής (1985) αναφέρει χαρακτηριστικά: *«Ό,τι μοντέρνο εφαρμοζόταν στα Ειδικά Σχολεία του εξωτερικού, το εφαρμόσαμε κι εμείς (Σχολείο εργασίας, ενιαία διδασκαλία, ολική μέθοδος στην ανάγνωση και γραφή κλπ.)».*

Ο ιδρυτικός Αναγκαστικός Νόμος 453 της 30ης Ιανουαρίου του 1937 ονόμασε το σχολείο ως *«Ειδικόν Σχολείον Ανωμάλων και Καθυστερημένων Παιδών»* με την Ιμβριώτη να αντιδρά και να σχολιάζει λίγους μήνες μετά τη μετονομασία του τον Μάιο του 1937: *«Είναι περιττό να πούμε πόσο απάνθρωπο και αντικοινωνικό είναι το όνομα 'σχολείον ανωμάλων και καθυστερημένων παιδιών'. Τα σχολεία αυτά πρέπει να τα λέμε απλά 'Ειδικά Σχολεία'. Και το πράγμα δηλώνουμε και τις σκληρές λέξεις αποφεύγουμε».*

Η αντίληψη της Ιμβριώτη περί κοινωνικής πρόνοιας προσδιοριζόταν ως λειτουργία ενός κοινωνικού κράτους (welfare state), το οποίο όφειλε να παρεμβαίνει με σκοπό να εξασφαλίζει στους πολίτες του κοινωνικές υπηρεσίες. Είναι η ίδια περίοδος που το ναζιστικό καθεστώς στη Γερμανία μείωνε δραστικά τα «βοηθητικά σχολεία» ή τα

μετέτρεπε σε κέντρα εκπαίδευσης οικιακών βοηθών, οδοκαθαριστών και σκουπιδοσυλλεκτών. Τα παιδιά με νοητική καθυστέρηση και άλλες αναπηρίες στερώνονταν υποχρεωτικά, ενώ την περίοδο 1939-1941 της υποχρεωτικής ευθανασίας (πρόγραμμα *Aktion T4*) φονεύονταν μαζικά, όπως και αργότερα στα χρόνια της «Τελικής Λύσης» εξοντώνονταν σε φούρνους αερίων, προκειμένου να εξασφαλιστεί «η καθαρότητα της φυλής» και «το καλό του έθνους» (Burleigh, 1994. Friedlander, 1995. Rogow, 2001).

Το σχολείο έκλεισε τον Οκτώβριο του 1940 με την έναρξη του ελληνοϊταλικού πολέμου, βομβαρδίστηκε κατά τα δεκεμβριανά και μετά την απελευθέρωση από τη γερμανική κατοχή, η Ιμβριώτη έκανε προσπάθειες να ξαναλειτουργήσει το σχολείο. Ωστόσο η Ιμβριώτη, ως μέλος του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου (Ε.Α.Μ.) και το Νοέμβριο του 1946, τέθηκε σε διαθεσιμότητα, απολύθηκε από την υπηρεσία της τον Ιούνιο του 1947 και στάλθηκε εξορία.

Η ίδρυση και τα πρώτα τρία χρόνια λειτουργίας του Π.Ε.Σ.Α. συνιστούν μια σημαντική εκπαιδευτική τομή αφού σηματοδοτούν το πέρασμα: α) από την εποχή της εγκατάλειψης ή/και απομόνωσης των παιδιών με νοητική καθυστέρηση σε μια εποχή «κοινωνικής πρόνοιας», αλλά και διαχωρισμένης ειδικής εκπαίδευσης (*separate special education*), και β) από την εποχή της φιλανθρωπίας, σε μια εποχή όπου η δημόσια δωρεάν ειδική εκπαίδευση άρχισε να διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο.

Κυρία Υπουργέ,

Ενενήντα χρόνια μετά, στον ίδιο χώρο σήμερα μετά και την προσθήκη μιας νεότερης πτέρυγας φιλοξενούνται το ειδικό δημοτικό και το ειδικό νηπιαγωγείο για μαθητές από **6 δήμους** και **2 δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων** (Δήμοι Καισαριανής, Βύρωνα, Ζωγράφου, Ηλιούπολης, Υμηττού – Δάφνης, δημοτικά διαμερίσματα Ν. Κόσμου και Παγκρατίου). Συνολικά περί τα 65 παιδιά με βαριές μορφές αυτισμού συνυπάρχουν με τους Νηπιαγωγούς, το Ειδικό Εκπαιδευτικό και το Ειδικό Βοηθητικό προσωπικό σε μια περιορισμένη εγκατάσταση που χρήζει άμεσης αποκατάστασης. Στην Παλαιά πτέρυγα φιλοξενούνται καθημερινά 32-35 μαθητές, σε αίθουσες που κρίνονται πλήρως ακατάλληλες να υπηρετήσουν την εκπαιδευτική διαδικασία, με σοβαρές επικινδυνότητες, στοιχείο που αποτελεί ευθεία προσβολή στο όραμα των φωτισμένων παιδαγωγών και την έννοια της ειδικής αγωγής.

Θέτοντας ως πρώτη προτεραιότητα την ολοκληρωμένη κτηριακή αναβάθμιση του χώρου, απευθυνθήκαμε ως Δήμος στις ΚΤΥΠ Α.Ε. τον Νοέμβριο του 2024, όπου συμφωνήθηκε με τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Διευθυντή των Τεχνικών Υπηρεσιών η ανάγκη συνεργασίας για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος. Συμφωνήθηκε να εκπονηθεί από τις ΚΤΥΠ Α.Ε. η ωρίμανση μελετών και η χρηματοδότηση έργου στη βάση προμελέτης της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου που συντάχθηκε και υποβλήθηκε σε διάστημα 1 μόλις μήνα από τη συνάντηση για τη «Συντήρηση Παλαιάς Πτέρυγας Ειδικού Πειραματικού Σχολείου», **προϋπολογισμού περίπου 680.000 €**, με στόχο να προχωρήσουμε στη δημοπράτηση τους πρώτους μήνες του 2026 για και οι εργασίες να ολοκληρωθούν πριν την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς 2026-2027.

Δεκατέσσερις μήνες μετά, έχει ολοκληρωθεί η αρχιτεκτονική μελέτη και αναμένεται ακόμα η ολοκλήρωση των υπόλοιπων μελετών. Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 26/2/2026 για πρώτη φορά ενημερωθήκαμε ότι είναι αδύνατον να έχει περαιωθεί το έργο στους χρόνους της αρχικής πρόβλεψης και επίσης ότι «αναζητείται χρηματοδότηση». Μάλιστα ο διευθύνων μας υπέδειξε το Υπουργείο σας ως το καθόλα αρμόδιο για την έγκριση του αντίστοιχου ποσού από το ΠΔΕ.

Άμεσα προβήκαμε σε αντίστοιχο αίτημα προς τον Υπουργό κο Χρίστο Δήμα, την οποία σας επισυνάπτουμε, και αναμένουμε την απόκρισή του και την ανάλογη παρέμβασή του.

Ωστόσο θεωρήσαμε άκρως απαραίτητο να απευθυνθούμε και σε εσάς για να υπογραμμίσουμε ότι δίνουμε μία μάχη ουσιαστικά για να αποφευχθεί είτε η οριστική παύση λειτουργίας του ιστορικού σχολείου λόγω επικινδυνότητας, είτε η πολύμηνη διακοπή λειτουργίας του και η εκδίωξη των μαθητών με Αναπηρία από τον φυσικό τους χώρο.

Σε κάθε περίπτωση τα ανωτέρω πρέπει να ληφθούν υπόψη:

α) για το εύρος των εγγραφών που μπορούν να γίνουν με τη νέα χρονιά, και οι οποίες εκκινούν την προσεχή Δευτέρα.

β) τον σχεδιασμό από το Υπουργείο Παιδείας και την διεύθυνση της Α΄ βάθμιας εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας για την απορρόφηση των 32 από τα 61 παιδιά σε όμορα σχολεία ειδικής αγωγής.

Παράλληλα, ελπίζουμε οι μεμονωμένες παρεμβάσεις που γίνονται από εμάς με βάση την ελλιπή χρηματοδότηση που λαμβάνουμε ως Δήμος για τη συντήρηση της σχολικής στέγης, να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα αποτελέσματα της πολυετούς εγκατάλειψης του σχολείου και να μην έρθουμε προ τετελεσμένων γεγονότων αναγκαζόμενοι να κηρύξουμε την Παλαιά Πτέρυγα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και σφράγισης πριν την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους.

Αναμένοντας τη θετική απόκρισή σας,

